

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 12CoP/23/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121427038
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:6121427038.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členov senátu - JUDr. Jána Burika a Mgr. Petra Straku, v právnej veci navrhovateľky (matka dieťaťa): A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXXX/XX, XXX XX E. E., t.č. bytom F. XX, XXX XX E. E., zastúpená splnomocneným zástupcom: JUDr. Karína Uhrínová, advokátka so sídlom G. H. B. X, XXX XX E. E. proti manželovi navrhovateľky (otec dieťaťa): A. I. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX/XX, XXX XX E. E., t.č. K. C. XX, XXX XX F., zastúpený splnomocneným zástupcom: Valko & Volný, s. r. o., so sídlom Porubského 2, 811 06 Bratislava, IČO: 35 916 192, o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletému dieťaťu: B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, ako kolízny opatrovníkom, na čas po rozvode, o odvolaní otca dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 37P/89/2021-195 zo dňa 25. januára 2023, takto

rozhodol:

výroky III., IV. a VI. rozsudku okresného súdu potvrduje.

Výroky I., II. a V. rozsudku okresného súdu zostávajú nedotknuté.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Banská Bystrica ako súd prvej inštancie (ďalej aj „okresný súd“) rozhodol rozsudkom č. k. 37P/89/2021-195 zo dňa 25.01.2023 tak, že rozviedol manželstvo navrhovateľky A. B. C., L. C., nar. XX.XX.XXXX a manžela A. I. C., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX v E. E., zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu E. E., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX pod poradovým č. XXX (výrok I.). Maloletého B. C., nar. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti matky, pričom oprávnenie maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach majú obaja rodičia samostatne (výrok II.). Otec je povinný prispievať na výživu maloletého B. C., nar. XX.XX.XXXX výživné vo výške 300 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia (výrok III.). Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým B., nar. XX.XX.XXXX: 1./ každý páry týždeň v kalendárnom roku od piatku od 16:00 hod. do nedele do 18:00 hod., 2./ počas zimných prázdnin každý páry rok od 24.12. od 09:00 hod. do 26.12. do 18:00 hod. a každý nepáry rok od 29.12. od 09:00 hod. do 02.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 18:00 hod., kedy sa nebude realizovať úprava styku podľa bodu 1./, 3./ počas jarných prázdnin každý nepáry rok od soboty, ktorou začínajú jarné prázdniny od 09:00 hod. do soboty, ktorou jarné prázdniny končia do 18:00 hod., podľa termínov stanovených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR, kedy sa nebude realizovať úprava styku podľa bodu 1./, 4./ počas veľkonočných prázdnin každý páry rok od Zeleného štvrtka od 09:00 hod. do Veľkonočného pondelka do 18:00 hod., kedy sa nebude realizovať úprava styku podľa bodu 1./, 5./ počas letných prázdnin každý rok od 01.07. od 09:00

hod. do 15.07. do 18:00 hod. a od 01.08. od 09:00 hod. do 16.08. do 18:00 hod., kedy sa nebude realizovať úprava styku podľa bodu 1./ Otec je oprávnený v stanovené dni a hodiny maloletého od matky prevziať pred vchodom do bytového domu matky v mieste bydliska maloletého a je povinný odovzdať maloletého matke pred vchodom do bytového domu matky v mieste bydliska maloletého. Matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť a otcovi styk s maloletým umožniť (výrok IV.). Súd ukladá rodičom maloletého B. C., nar. XX.XX.XXXX povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica (výrok V.). Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok VI.). Rozsudok odôvodnil tým, že došlo k rozvratu vzťahov medzi účastníkmi konania z dôvodu rozdielnosti ich pováh a názorov na manželské a rodinné spolužitie, trávenie voľného času, nezhody ohľadom výchovy, ktorú neboli schopní preklenúť ani za podpory odbornej pomoci. Boli preto splnené podmienky predpokladané v § 3 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákona o rodine“). Manželia spolu nežijú, nehospodária, ani sa intímne nestýkajú. Pokiaľ ide o rozhodnutie o zverení maloletého do starostlivosti matky, okresný súd nemal splnené podmienky pre zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti. Vychádzal z toho, že striedavá starostlivosť by nezabezpečila lepšiu výchovu maloletého ako tá, ktorá je zabezpečovaná v starostlivosti matky, čo bolo túžbou a želaním maloletého. Okresný súd vychádzal z vyjadrenia dieťaťa, ktoré opakovane prezentovalo tak, že nemá záujem o predĺžovanie kontaktu s otcom na viac dní, na čo malo podľa názoru súdu vplyv nátlakové konanie na rozšírenie styku s maloletým vyvolávané pod rôznymi zámienkami, čo maloletý vnímal veľmi citlivo a intenzívne a podľa znalca vyvolával u maloletého stres a diskomfort. Prihliadol na osobnosť rodičov a ich schopnosť zabezpečovať maloletému náležitú starostlivosť, keď z vykonaného dokazovania vyplynulo, že matka je primárnou vzťahovou osobou pre maloleté dieťa, má lepšie osobnostné predpoklady na zabezpečenie jeho starostlivosti. Otec, ktorý nie je vyrovnaný s rozpadom partnerského vzťahu, prináša do rodičovského vzťahu urputnú snahu dosiahnuť to, že bude v rovnakej miere zabezpečovať starostlivosť o maloletého, inak by zlyhal aj ako otec. Nie je schopný akceptovať, že maloletý má iný názor, resp. nezdieľa názor otca, že by s ním chcel tráviť viac času ako si to otec predstavuje. Maloletého tak vystavoval konfliktu lojality, nakoľko maloletý má obidvoch rodičov rád a je problematické povedať otcovi, resp. vyjadriť svoj názor k tomu, že nezdieľa názor otca, že by s ním chcel tráviť taký čas, ako požaduje otec, čo radšej nepovie pre obavu z reakcie otca, ktorá by bola negatívna. Prekážkou bola aj problematická komunikácia medzi rodičmi, ktorá vyplýva z narušeného vzťahu plynúceho z minulosti. Prihliadol aj na vyjadrenie znalca, že u maloletého sú síce osobnostné predpoklady na zverenie do striedavej starostlivosti, avšak možno identifikovať, že tieto kolidujú s jeho výsostným želaním, že chce byť v starostlivosti matky. Forma striedavej osobnej starostlivosti by sa negatívne prejavila na kvalite psychického, emočného a osobnostného života maloletého. Zároveň súd prvej inštancie rozhodol tak, že obaja rodičia budú zastupovať a spravovať majetok maloletého v bežných veciach, nakoľko sú rovnoprávni a ani jeden nebol obmedzený na výkone rodičovských práv a povinností. V podstatných veciach sa musia dohodnúť, ak sa nedohodnú, rozhodne na návrh niektorého z nich súd. Pri určovaní výšky výživného vychádzal z kritérií v § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, a to z veku, odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, ako aj možností a schopností a majetkových pomerov otca. Maloletý má 11 rokov, navštevuje 6. ročník základnej školy, mesačné výdavky na odôvodnené potreby maloletého ustálil na sumu 642 eur pozostávajúce z jednotlivých položiek na cestovné, stravu, školské pomôcky, záujmovú činnosť, bývanie. U matky bol zistený mesačný príjem 2.160,30 eur a zároveň rodinné prídavky a uplatnený daňový bonus 60 eur a 140 eur mesačne. Otec mal podľa oznámenia zamestnávateľa priemerný čistý mesačný príjem vo výške 1.116,42 eur. Za rok 2021 mal na evidovanú živnosť daňovú stratu. Obaja rodičia boli podielovými spoluvlastníkmi rodinného domu v F. o veľkosti podielu 1-ica. Matka vlastnila ornú pôdu, záhradu, podielové spoluvlastníctvo rodinného domu o veľkosti 1-ica v katastrálnom území J., okres M.. Rodičia nemajú inú vyživovaciu povinnosť. Súd určil otcovi vyživovaciu povinnosť 300 eur mesačne. Prihliadol na to, že od januára 2020 do decembra 2020 prispieval na výživu maloletého sumou 300 eur, čo vyplývalo z výpisu z účtu. Otec netrpí žiadnym zdravotným znevýhodnením, ani nemá objektívnu skutočnosť znižujúcu jeho príjem. Nevyhovel návrhu matky, ktorá žiadala priznať výživné 330 eur, nakoľko nezistil skutočnosti odôvodňujúce požadovanú sumu výživného. Vychádzal z toho, že od matky nemožno spravodlivo požadovať, aby zabezpečovala osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, ako aj o jeho výživu v rovnakom rozsahu ako povinný rodič, ktorým je otec, ktorý nemá maloleté dieťa v osobnej starostlivosti. Poukázal na § 62 ods. 2 Zákona o rodine o práve dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, kedy príjem matky je vyšší ako príjem otca, čo okresný súd zohľadnil pri určovaní výšky výživného. Pri určovaní styku dieťaťa s otcom vychádzal z toho, že tento prebiehal na základe neodkladného opatrenia každý druhý víkend od piatku do nedele. Okresný súd prihliadal na vyjadrenie maloletého a ohľadom aktuálne uspokojivého styku s otcom. Otcovi pôvodne navrhovaný styk

v prípade zverenia do osobnej starostlivosti matky by predstavoval výkon striedavej osobnej starostlivosti jeden celý týždeň + jeden predĺžený víkend v mesiaci. Zohľadnil, že maloletý vzhľadom na jeho vek, zdravotný stav, denný režim, voľnočasové aktivity, vytvorenie si vzťahu k rodičovi, s ktorým sa má stretávať, ako aj z okolností na strane oprávneného otca, plnenie pracovných povinností, vytvorenie ekonomických, materiálnych, bytových podmienok na realizáciu styku pri zohľadnení, že maloletý má 11 rokov, navštevuje II. stupeň základnej školy, má záujmovú činnosť trikrát do týždňa v utorok, stredu a piatok, pričom v piatky chodí maloletý na tréningy futbalu s otcom, ktorý pôsobí ako pomocný tréner vo futbalovom klube, ktorý maloletý navštevuje, takže je v kontakte s otcom. Doposiaľ realizovaný styk vykonávaný jeden a pol roka zohľadňoval aj plnenie pracovných povinností otca. Upravil preto styk otca s maloletým každý párny víkend od piatku od 16:00 hod. do nedele do 18:00 hod. ako tomu bolo aj doposiaľ, čo korešponduje aj s predstavou maloletého. Maloletý prejavil svoju vôľu, že nemá záujem o rozšírený styk s otcom momentálne, na čo okresný súd prihliadol. Aj rozšírený styk počas víkendov do pondelka, s ktorým maloletý nebol stotožnený, bol neskôr odvolacím súdom zrušený. Vzhľadom na nezhody medzi rodičmi a potrebou nastavenia jasných pravidiel styku otca s maloletým upravil aj styk počas prázdnin a sviatkov, kedy zohľadnil úpravu navrhovanú otcom v zmysle písomných vyjadrení. Vychádzal z toho, aby mal maloletý možnosť tráviť dni prázdnin a sviatkov rovnomerne s obidvoma rodičmi, aby mal možnosť zažiť zvyky a tradície vianočných a veľkonočných sviatkov v domácnosti oboch rodičov a zároveň mohol aj počas jarných a letných prázdnin byť dlhšie ucelený čas s obidvoma rodičmi. Miesto preberania a odovzdávania upravil pred vchodom do bytového domu matky v mieste bydliska maloletého ako to bolo doposiaľ. Zároveň nariadil výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica vzhľadom na nedostatočnú rodičovskú komunikáciu, neustále vracanie sa do minulosti a narušený rodičovský vzťah. Otec prejavil záujem o pokračovanie v odbornom poradenstve, matka s tým nesúhlasila. O trovách konania rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keďže neboli preukázané iné dôvody na rozhodnutie o trovách konania.

2. Otec podal odvolanie proti rozsudku dňa 09.03.2023 prostredníctvom splnomocneného zástupcu. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok vo výroku III. a vo výroku IV. zmenil tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletého dieťaťa vo výške 100 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia. Pokiaľ sa týka stretávania, navrhol, že je oprávnený stretávať sa s maloletým 1./ každý párny týždeň v mesiaci v kalendárnom roku od piatku od 16:00 hod. do utorka do 18:00 hod. a každý druhý párny týždeň v kalendárnom roku od piatku od 16:00 hod. nepretržite do piatku nasledujúceho týždňa do 18:00 hod., v prípade, ak by v danom kalendárnom mesiaci vychádzal aj tretí párny týždeň, uplatní sa úprava ako v prvý párny týždeň v mesiaci; 2./ počas zimných prázdnin každý párny rok od 23.12. od 09:00 hod. do 29.12. do 18:00 hod. a každý nepárny rok od 29.12. od 18:00 hod. do 06.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 18:00 hod., kedy sa nebude realizovať úprava styku podľa bodu 1./, 3./ počas jarných prázdnin každý nepárny rok od soboty, ktorou začínajú jarné prázdniny od 09:00 hod. do soboty, ktorou jarné prázdniny končia do 18:00 hod., podľa termínov stanovených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR, kedy sa nebude realizovať úprava styku podľa bodu 1./, 4./ počas veľkonočných prázdnin každý párny rok od Zeleného štvrtka od 09:00 hod. do Veľkonočného pondelka do 18:00 hod., kedy sa nebude realizovať úprava styku podľa bodu 1./, 5./ počas letných prázdnin každý rok od 01.07. od 09:00 hod. do 15.07. do 18:00 hod. a od 01.08. od 09:00 hod. do 16.08. do 18:00 hod., kedy sa nebude realizovať úprava styku podľa bodu 1./, 6./ počas jesenných školských prázdnin, vrátane sviatku Všetkých svätých stanoveného na deň 01.11. každý nepárny rok odo dňa pred začatím jesenných prázdnin od 12:00 hod. do 01.11. do 19:00 hod., kedy sa nebude realizovať úprava styku podľa bodu 1./ Otec je oprávnený v stanovené dni a hodiny maloletého od matky prevziať pred vchodom do bytového domu matky v mieste bydliska maloletého a je povinný odovzdať maloletého matke pred vchodom do bytového domu matky v mieste bydliska maloletého. Matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť a otcovi styk s maloletým umožniť. Vo zvyšku rozhodnutie súdu prvej inštancie žiadal potvrdiť a rozhodnúť, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Otec odvolanie odôvodnil tým, že okresný súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne a neúplne zistil skutočný stav vecí, na základe ktorých upravil styk otca s maloletým a určil výšku výživného. Otec namietal, že rodina žila v spoločnej domácnosti do januára 2021, kedy matka odišla s maloletým zo spoločnej domácnosti a otca obmedzovala na jeho styku s maloletým. Neodkladným opatrením zo dňa 16.08.2021 v konaní sp. zn. 38P/74/2021 na Okresnom súde Banská Bystrica bol upravený styk otca každý párny kalendárny týždeň počas víkendu od piatku od 16:00 hod. do nedele do 18:00 hod. a do vynesenia rozsudku tento stav trval jeden a pol roka.

Počas neho došlo k postupnému ochladeniu vzájomných väzieb, kým otec predtým býval preferenčným rodičom pre maloletého. Vytykal okresnému súdu, že nezohľadnil skutočnosť, že úprava neodkladného opatrenia mala dočasný charakter, nastolila hrubý nepomer v styku medzi rodičmi s maloletým a mala vplyv na aktuálne usporiadanie vzťahu v rodine a preferenciu a vôľu maloletého. Otec je spôsobilý o maloletého sa riadne starať a vychovávať, má k nemu pozitívny vzťah, je rád v jeho prítomnosti. Otec spochybňoval aj výsledky znaleckého dokazovania B. A. B. v znaleckom posudku č. 13/2022 v konaní sp. zn. 38P/74/2021. Maloletý formuloval v tomto znaleckom posudku predstavy o čase stretávania sa s otcom z mylných predstáv, že je potrebná zmena školy, zmena sociálneho prostredia, čím by dlhšie dochádzal do školy z bydliska otca v F.. Otec momentálne býva v F. v rodinnom dome, kde žila rodina spoločne do odchodu matky, preto je predstava syna mylná, toto malo vplyv na jeho názory. Otec nesúhlasil s úpravou zimných prázdnin, keď žiadal, aby boli rozdelené rovnomerne v rovnakom pomere a žiadal, aby bol zavedený systém týždenných intervalov striedavej osobnej starostlivosti a špecificky upraviť iba Vianoce a Silvester s Novým rokom. Otcov návrh na striedavú starostlivosť nepremietol do rozhodnutia a ponechal mu v párnom roku iba dva dni cez sviatky a v nepárnom štyri dni. Prítom v konaní sp. zn. 38P/74/2021 boli upravené zimné prázdniny každý párný rok od 23.12. od 09:00 hod. do 29.12. do 18:00 hod. a každý nepárný rok od 29.12. od 12:00 hod. do 06.01. nasledujúceho roka do 18:00 hod. Uvedené odporúčal aj znalec v zmysle znaleckého posudku a jednak výsluchu na pojednávaní dňa 14.02.2023 v konaní sp. zn. 38P/74/2021. Zároveň vzhľadom na existenciu jesenných prázdnin navrhol doplniť do výroku aj úpravu otca počas jesenných prázdnin rovnocenným striedaním podľa párneho a nepárneho roka, keďže jeho návrhu na striedavú osobnú starostlivosť nebolo vyhovené. Ďalej otec vytykal okresnému súdu, že do odôvodnených potrieb na maloletého v sume 642 eur započítal stravné v škole vo výške 70 eur, t. j. 2,70 eur + 0,80 eur = 3,50 eur denne. Uvedené však nezohľadňuje dotáciu na školské obedy podľa novely o pomoci v hmotnej núdzi vo výške 2,30 eur na obed. Suma obeda pre maloletého nebude 3,50 eur, ale iba 1,20 eur, teda 24 eur mesačne. Žiadal, aby odvolací súd túto skutočnosť zohľadnil a znížil primerane výživné. Ďalej poukázal na to, že od 01.03.2023 je nezamestnaný, keď podpísal dňa 27.02.2023 dohodu o ukončení pracovného pomeru, ktorá vyplynula zo situácie na strane zamestnávateľa, kde bolo otcovi navrhnuté, že buď pracovný pomer skončia dohodou alebo výpoveďou. Ukončenie bolo tak iniciované zo strany zamestnávateľa a nie zo strany otca. Otec sa zaevidoval na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici, pričom by mu mala byť priznaná podpora v nezamestnanosti. Prispievaním výživného na maloletého vo výške 300 eur mesačne dôjde k ohrozeniu výživy otca. Vo vzťahu k styku otec uviedol, že neboli rešpektované princípy pri rozhodovaní podľa súdnej judikatúry, a to zachovanie rodinných väzieb s blízkymi osobami - rodinou otca, starí rodičia, teta, sesternica maloletého, ku ktorým má maloletý silnú náklonnosť, pretože úprava každý druhý víkend obmedzuje a ohrozuje puto medzi otcom a maloletým a hrozí odcudzenie. Okresný súd založil svoje rozhodnutie len na štvrtom kritériu, ktorým je pranie maloletého. Vytykal preto, že nerozhodol proporcionálne pri zachovaní styku, keďže odôvodnenie, že otec pôsobí aj ako pomocný tréner vo futbalovom klube, ktorý maloletý navštevuje a môže byť v kontakte s otcom, neobstojí, keďže ho nemožno považovať za legitímny styk otca s maloletým kvalitatívne, ani kvantitatívne. Rozsudok okresného súdu tak stanovuje hrubý nepomer medzi stykom otca s maloletým vzhľadom k tomu, že maloletý je v starostlivosti matky. Aj počas zimných prázdnin by mala byť zachovaná proporcionalita rozloženia pri rešpektovaní rovnakých práv rodičov a úprava stretávania pod tento rozsah v prípade, ak má rodič záujem o stretávanie v normálnom rozsahu, kde poukázal na viaceré rozhodnutia krajských súdov. Otcovi počas zimných prázdnin, ktoré trvajú dva až tri týždne je umožnený styk iba počas dvoch dní v párnom roku a štyroch dní v nepárnom roku. Zároveň žiadal úpravu aj počas jesenných prázdnin, ktoré sú zaradené do systému školských prázdnin v rovnocennom striedaní podľa párneho a nepárneho roka. Taktiež v otázke výživného otec vytykal okresnému súdu, že nezohľadnil riadne skutočnosť, že majetkové pomery matky sú násobne vyššie v pomere 2:1, avšak v odôvodnení len uviedol, že príjem matky je o niečo vyšší ako príjem otca. Vzhľadom na zistené výdavky maloletého 642 eur vrátane stravného, ktoré otec rozporoval, sa tak povinnosť otca 300 eur mesačne na výživné pri posúdení oboch majetkových pomerov javila neprimeraná, zohľadňujúc príjem matky v dvojnásobnej výške. V tejto súvislosti poukázal na to, že matka okrem vlastníctva rodinného domu v F. s otcom, vlastní aj iné nehnuteľnosti, pozemky a 1-icu rodinného domu v J., získané dedením. Keďže sa súd prvej inštancie nezaoberal argumentami otca uvedenými v písomných podaniach a výsluchu a nepostupoval v súlade s princípom rovnocenného osobného styku s druhým rodičom, neumožnil mu čo najširší kontakt, je rozsudok nepreskúmateľný a arbitrárny, čím došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Otec pripojil dohodu o skončení pracovného pomeru zo dňa 27.02.2023, článok zo dňa 07.02.2023, list otca, potvrdenie o prijíme otca zo dňa 01.06.2021 a 19.01.2023.

3. Kolízny opatrovník sa vyjadril k odvolaniu otca dňa 16.03.2023. Uviedol, že súd prvej inštancie dostatočne zhodnotil všetky zistené skutočnosti, keď vykonal rozsiahle dokazovanie, či už opakovaným výsluchom maloletého, znaleckým dokazovaním, výsluchom znalca na pojednávaní a výsluchom účastníkov. Na základe uvedených skutočností objektívne zhodnotil výšku výživného, ako i úpravu stretávania otca s maloletým, pričom vzal na vedomie želanie dieťaťa a zistené skutočnosti v znaleckom posudku, ktoré znalec na pojednávaní objasnil.

4. Matka sa vyjadrila k odvolaniu otca prostredníctvom splnomocneného zástupcu dňa 03.04.2023. Uviedla, že otec predložil dohodu o ukončení pracovného pomeru zo dňa 27.02.2023 podľa § 60 Zákonníka práce. V dohode však nie je definovaný dôvod ukončenia pracovného pomeru, ktorý podľa § 60 ods. 2 Zákonníka práce musí byť uvedený, ak to zamestnanec požaduje alebo ak sa pracovný pomer skončil dohodou z dôvodov podľa § 63 ods. 1 písm. a/ až c/, t. j. z dôvodu organizačných zmien na strane zamestnávateľa alebo písm. f/ t. j. z dôvodu zdravotnej nespôsobilosti zamestnanca. Vzhľadom na uvedené by mal súd prihliadnuť na to, že povinný z vyživovacej povinnosti sa podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, kedy otec dôvody ukončenia pracovného pomeru nepreukázal a absentuje odkaz na prípadné organizačné zmeny na strane zamestnávateľa alebo zdravotného stavu otca. Nie je vylúčené, že k skončeniu pracovného pomeru mohlo dôjsť z podnetu otca vzdaním sa zamestnania bez dôležitého dôvodu alebo vzhľadom na neuspokojivé plnenie pracovných povinností. Vzhľadom na to, že otec doposiaľ vykonával pracovnú pozíciu ako obchodný zástupca, na pracovnom portáli profesia je možné nájsť desiatky pracovných ponúk v tejto oblasti pre banskobystrický kraj s ponúkanou výškou platu 1.600 eur za mesiac. Uviedla tiež, že otec je zdravý, nie je zdravotne znevýhodnený, má vysokoškolské vzdelanie, ako aj odborné a praktické skúsenosti v tejto pozícii a trh práce má záujem o túto profesiu. Pokiaľ otec poukazoval na zmenu výdavkov stravného, kedy štát má od 01.05.2023 prispievať na obedy sumou 2,30 eur, ak sa poplatok za réžiu nezmení pričom matka by mala mesačne platiť za obedy sumu cca 24 eur, ona v čase rozhodnutia však platila za obedy 70 eur. Taktiež zabezpečila z dôvodu potreby maloletého zdokonaľiť sa v anglickom jazyku od februára 2023 online výučbu s anglickým lektorom, kde jedna hodina stojí 14,08 eur, kedy za mesiac február zaplatila za 4 hodiny sumu 59,85 eur. Zároveň mesačné výdavky na maloletého sa zvýšili, keďže po dohode s otcom matka od 01.04.2023 prevzala na seba povinnosť uhrádzať členské za futbal vo výške 40 eur mesačne. Ak sa znížili výdavky matky na školské obedy u maloletého o sumu 46 eur od 01.05.2023, aktuálne už jej narástli výdavky o 99,85 eur za angličtinu a futbal pre maloletého. Z uvedených dôvodov považovala odvolanie otca vo veci výživného za nedôvodné. Pokiaľ otec navrhoval zmeniť styk s maloletým, navrhovaná úprava bežného styku je iná ako otec prezentoval vo svojich predchádzajúcich vyjadreniach a dosahuje až skrytú formu osobnej striedavej starostlivosti, keď v prvom párnom týždni navrhuje, aby sa stretával od piatku do nasledujúceho utorka a v druhom párnom týždni navrhuje, aby bol s maloletým od piatku do nasledujúceho piatku. S týmto matka nesúhlasí, poukazuje na závery znaleckého dokazovania, výsluchu maloletého kolízny opatrovníkom, i súdom s tým, že toto nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Pri úprave styku počas sviatkov a prázdnin rešpektovala návrh otca, s ktorým však v odvolaní už vyjadril nesúhlas a domáhal sa rozšírenia styku počas zimných prázdnin a úpravy styku počas jesenných prázdnin, ktoré v konaní nežiadal. Uvedené následne vytýkal okresnému súdu. Súd prvej inštancie v bode 42. odôvodnenia uviedol, prečo nevyhovel návrhu otca na zverenie do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Matka poukázala na to, že otec nie je schopný rešpektovať odlišný názor maloletého, v dôsledku čoho je maloletý vystavený konfliktu lojality, čo potvrdil aj znalec. Je predpokladom, že forma striedavej osobnej starostlivosti by sa negatívne prejavila na kvalite psychického, aj emočného a osobnostného života maloletého. V tomto smere prevažuje zdravý vývoj maloletého nad záujmom otca, ktorý sa domáha rovnakého rozsahu styku ako je priznaný matke. Matka nesúhlasila s úpravou jesenných školských prázdnin ako navrhol otec, keďže takýto návrh na súde prvej inštancie nenavrhol. Poukázala tiež na to, že maloletý je žiakom II. stupňa ZŠ a nevie určiť, či vyučovanie bude ukončené podľa želania otca, tak aby mu mohla maloletého odovzdať o 12:00 hod. v deň pred jesennými prázdninami. Taktiež by nebol rešpektovaný jej pracovný čas a vytvorenie priestoru na prípravu maloletého v súvislosti so zbalením si osobných aj školských vecí do domácnosti otca. Úprava bežného styku začínajúca o 16:00 hod. je primeraná s prihliadnutím na to, že sa jedná o bežný školský a pracovný deň. Nesúhlasí s ukončením styku o 19:00 hod. dňa 01.11., vhodnejšie je ukončenie o 18:00 hod. čo korešponduje s úpravou ukončenia styku pri ostatných sviatkoch, prázdninách, ako aj bežnom styku. Ak odvolací súd vyhovie takémuto návrhu na rozšírenie styku, žiadala matka zohľadniť čas začatia a ukončenia styku v úprave. Matka nesúhlasila s úpravou zimných prázdnin, tak ako

v odvolaní požadoval otec a navrhovala, aby zostala úprava styku podľa rozsudku sp. zn. 37P/89/2021 výrok IV., bod 2., ktorá zodpovedá návrhu otca v konaní na súde prvej inštancie. Z uvedených dôvodov žiadala potvrdiť rozsudok okresného súdu ako vecne správny.

5. Kolízny opatrovník dňa 05.04.2023 doplnil vyjadrenie k odvolaniu otca, kde uviedol, že považuje rozsudok okresného súdu za vecne správny a odporúča zveriť maloleté dieťa do starostlivosti matky, ako aj zaviazat' otca v sume 300 eur mesačne na výživné od právoplatnosti rozhodnutia súdu o rozvode. V časti úpravy styku navrhol kolízny opatrovník, aby v bode 2. úpravy styku počas Vianoc sa upravilo stretávanie rodičov nielen na vianočné sviatky, ale celkovo počas zimných prázdnin, nakoľko tým, že by bola úprava len v čase Vianoc a nie aj v čase celých prázdnin, mohlo by sa stať, že rodičia by mohli mať problém v komunikácii pre skutočnosť, koľko dní má dieťa stráviť u toho ktorého rodiča. Žiadal o úpravu tak, ako sa rodičia dohodli v rozsudku sp. zn. 38P/74/2021. V ostatných častiach je stretávanie totožné a rodičia proti styku nenamietali.

6. Matka zaslala oznámenie dňa 08.12.2023, kde uviedla, že medzi ňou a otcom maloletého dieťaťa došlo dňa 13.11.2023 k podpísaniu dohody o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva a vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva, na základe ktorej sa matka stala výlučným vlastníkom nehnuteľnosti evidovanej na LV č. XXX k. ú. F. - rodinný dom súpisné č. XXX s príslušnými pozemkami. Matka je povinná vyplatiť náhradu za spoluvlastnícky podiel otcovi vo výške 117.634 eur. Na seba matka prevzala povinnosť hradenia úverových splátok mesačne vo výške 875,20 eur. Výplata spoluvlastníckeho podielu z nehnuteľnosti bola v prospech otca realizovaná dňa 04.12.2023. Na strane matky tak došlo k zmene situácie, keď prevzala splátky dvoch úverov v sume 355 eur za úver, ktorý bol spoločný s otcom maloletého a v sume 520 eur za nový úver, ktorým bola zabezpečená výplata spoluvlastníckeho podielu v nehnuteľnostiach v prospech otca. Otec už nie je vlastníkom nehnuteľnosti, ale má finančné prostriedky v sume 117.634 eur a nemá povinnosť splácať úver. Zároveň podľa informácií matky je zamestnaný.

7. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 CMP, § 34 ods. 1 CSP, § 3 ods. 5 písm. a/ CMP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas účastníkom konania (§ 362, § 359 CSP, § 7 CMP), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 CSP) preskúmal rozsudok okresného súdu bez viazanosti rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) podľa ust. § 378 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 219 ods. 3 CSP rozsudok okresného súdu vo výrokoch III., IV. a VI. ako vecne správny potvrdil.

8. V danom prípade okresný súd rozhodoval o rozvode manželov a úprave pomerov manželov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode tak, že zveril maloleté dieťa do starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať výživným v sume 300 eur mesačne a upravil styk otca s maloletým. Zároveň rodičom uložil povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na referáte poradenskopsychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica.

9. Ako odvolací súd zistil z pripojeného spisu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 38P/74/2021 a z rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 38P/74/2021-646 maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky, spravovať a zastupovať jeho majetok mali obidvaja rodičia, každý samostatne. Styk bol upravený tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý páry týždeň v kalendárnom roku od piatku od 16:00 hod. do nedele do 18:00 hod., počas zimných prázdnin a vianočných sviatkov je oprávnený stretávať sa každý páry rok od 23.12. od 09:00 hod. do 29.12. do 18:00 hod. a každý nepáry rok od 29.12. od 09:00 hod. do 06.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 18:00 hod., počas jarných prázdnin každý nepáry rok od soboty, ktorou začínajú jarné prázdniny od 09:00 hod. do soboty, ktorou jarné prázdniny končia do 18:00 hod., podľa termínov stanovených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR, počas veľkonočných prázdnin každý páry rok od Zeleného štvrtka od 09:00 hod. do Veľkonočného pondelka do 18:00 hod. a počas letných prázdnin každý rok od 01.07. od 09:00 hod. do 15.07. do 18:00 hod. a od 01.08. od 09:00 hod. do 16.08. do 18:00 hod. Zároveň bol otec zaviazaný prispievať na výživu maloletého výživným mesačne 300 eur vždy od 15. dňa mesiaca vopred k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia. Zročné výživné povolil súd otcovi splácať v splátkach po 50 eur. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania a o trovách dôkazu rozhodne samostatným uznesením. Tento rozsudok bol vydaný dňa 14.02.2023. Na základe odvolania otca rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 13CoP/9/2023-779 zo dňa 08.11.2023 bol rozsudok okresného súdu vo výroku VI. zmenený tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletého

výživné 300 eur mesačne počnúc dňom 21.07.2021. Výrok o zameškanom výživnom a výrok o trovách bol potvrdený. V ostatných častiach bol rozsudok ponechaný ako nedotknutý. Žiadnemu z účastníkov nebol priznaný nárok na náhradu trov konania. V priebehu konania otec predložil rozhodnutie o priznaní dávky v nezamestnanosti.

10. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine je plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom ich zákonná povinnosť, pričom obaja rodičia prispievajú na ich výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Ak sa zmenia pomery, resp. ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre doterajšiu úpravu, musí ísť o zmenu pomerov, ktorá musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výkon rodičovských práv a povinností za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne, a to okolnosťami na strane povinného rodiča alebo na strane oprávneného maloletého alebo objektívne vývojom objektívnych okolností. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa, schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine), ako aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará (§ 62 ods. 4 Zákona o rodine). Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, pričom súd neberie od úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 5 Zákona o rodine).

11. Po oboznámení sa so spisom odvolací súd mal za to, že okresný súd riadne zistil skutkový stav na základe vykonaného dokazovania a rozhodnutie okresného súdu je vo všetkých výrokoch vecne správne. S odôvodnením napadnutého rozhodnutia sa v celom rozsahu stotožňuje v súlade s § 387 ods. 2 CSP. Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie správne právne a skutkovo vyhodnotil charakter výživného vo vzťahu k maloletému dieťaťu ako aj vhodnú úpravu styku.

12. Reagujúc na odvolacie námietky otca, odvolací súd uvádza, že je správny záver o uložení povinnosti platiť výživné pre maloletého v sume 300,- eur mesačne, ktoré nedosahuje ani polovicu zistených výdavkov maloletého dieťaťa vo výške 642,- eur. Osobnú starostlivosť o dieťa zabezpečuje matka, čo do istej miery treba zohľadniť pri jej podiele na vyživovacej povinnosti v súlade s § 62 ods. 4 Zákona o rodine, tak že nemôže znášať presnú polovicu nákladov dieťaťa. Uvedené vyplýva z posúdenia možností a schopností obidvoch rodičov v kombinácii s potrebami maloletého dieťaťa, keďže od času rozhodovania do času rozvodu, a to aj s prihliadnutím na právoplatnosť rozhodnutia Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 38P/74/2021-646 až do 14.03.2023, ktorým bola určená vyživovacia povinnosť otca 300,- eur mesačne, oproti stavu po právoplatnosti rozsudku o rozvode, nenastala taká zmena okolností, ktorá by znamenala zmenu posudzovania zo strany odvolacieho súdu vyúsťujúcu do zmeny rozhodnutia o výške výživného. Vychádzal z toho, že otec síce následne po vyhlásení rozsudku bol krátkodobo nezamestnaný, avšak nepreukázal, že k zániku zamestnania došlo zo strany zamestnávateľa. Dôvodné bolo preto vychádzať z jeho zisteného príjmu (1.116,42 eur) aj naďalej. Otec navyše aj počas tohto obdobia nezamestnanosti poberal dávku v nezamestnanosti vo výške približne 779,27 až 805,24 eur a zároveň nadobudol finančné prostriedky z vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov vo výške 117.643,- eur (ktorá mala byť vyplatená do 13.12.2023 ako vyplýva z Dohody o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva a zrušení a vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva zo dňa 13.11.2023). Súbežne v čase, kedy mu bola poskytovaná pomoc v nezamestnanosti, mal ďalší príjem v mesiacoch február a marec 2023 vo výške brutto 155,32 eur a 144,80 eur ako vyplývalo z lustrácie Sociálnej poisťovne. Následne v mesiaci jún 2023 mal podľa lustrácie príjem brutto vo výške 1.434,19 eur. Od mesiaca október 2023 je u otca evidovaný príjem od zamestnávateľa RSC HAMSIK ACADEMY, s.r.o. (10/2023 - 1.283,03 eur, 11/2023 - 285,10 eur, 12/2023 - 285,10 eur, 01/2024 - 285,10 eur, 02/2024 - 285,10 eur) a od 01.11.2023 od zamestnávateľa CBRE s.r.o. (11/2023 - 1.200 eur, 12/2023 - 1.196,12 eur, 01/2024 - 1.207,16 eur a 02/2024 - 1.197,92 eur). Pri zmene pomerov odôvodňujúcich zmenu výživného nesmie ísť len o jednorazovú zmenu, ale musí sa jednať o dlhodobejšiu zmenu pomerov. Ako vyplýva z vyššie uvedeného takto oproti stavu príjmu otca vo výške 1.116,42 eur z ktorej vychádzal okresný súd, nejde o takú dlhodobejšiu zmenu pomerov, ktorá by odôvodňovala určenie nižšieho výživného na čas po rozvode oproti stavu pred rozvodom, keďže otec nepreukázal dôvodnosť skončenia pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa. Aj po skončení pracovného pomeru mal príjem v nezamestnanosti a k tomu ďalší príjem a následne v priebehu roka začal dosahovať porovnateľný príjem. t. j. nešlo o dlhodobý stav nezamestnanosti. Navyše disponoval finančnými prostriedkami z vyporiadania majetku s matkou dieťaťa vo výške 117.643,- eur. Otec tiež namietal, že pri výške nákladov maloletého na obedy, by mala byť zohľadnená len suma 24,- eur oproti

sume 70,- eur. Ani táto námietka nebola dôvodná. Ako vyplynulo z vyjadrenia matky, k dotácii obedov a teda tejto zmene došlo až od mája 2023. Zároveň ale stúpili matke náklady na maloletého o sumu vo výške 99,85 eur pre výučbu cudzieho jazyka (59,85 eur) a platbu za futbal (40,- eur), ktorú otec prestal hradiť. Po zohľadnení zníženia ceny obedov a pribudnutia nákladov, tak došlo k zvýšeniu nákladov o 53,85 eur (99,85 eur – 46 eur = 53,85 eur). U matky taktiež stúpili výdavky, keď prebrala spoločný úver s otcom a spláca mesačnú splátku 355,20 eur a vzala úver na vyplatenie vyporiadacieho podielu otca, kde spláca splátku 520 eur. Uvedené, síce znižuje matke jej disponibilný príjem, avšak momentálne nie je dôvodom pre úpravu výživného vzhľadom na nadštandardný príjem matky. Zohľadňujúc vyššie uvedené skutočnosti, odvolací súd uzavrel, že u otca nenastala od posledného rozhodnutia taká významná zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala určenie nižšieho výživného od stavu pred rozvodom. Odvolací súd preto potvrdil výrok III. rozsudku okresného súdu o výške výživného, ako výrok vecne správny.

13. Pokiaľ išlo o stretávanie sa otca s maloletým, odvolací súd mal za to, že je dostatočným spôsobom odôvodnená úprava stretávania sa zo strany okresného súdu, ktorá rešpektuje najlepší záujem maloletého dieťaťa. Rovnako tak aj potreby maloletého, ak aj jeho názor v kontexte výsledku znaleckého dokazovania v konaní sp. zn. 37P/89/2021. Aj v samotnom konaní pri vypočítaní maloletého bolo zistené, že mu prekáža otcov nátlak na iný spôsob styku. To isté sa týka úpravy vianočných prázdnin, keď maloletý uviedol, že pokiaľ bol u otca 8 dní, bolo mu to už dlho. Vzhľadom na skutočnosť, že u jesenných prázdnin ide o krátkodobé prázdniny v rozsahu približne dvoch dní prekrývajúce sa aj s víkendom, zohľadňujúc aj názor maloletého dieťaťa v rámci vykonaného dokazovania, odvolací súd nepovažoval za potrebné upraviť styk otca s maloletým dieťaťom aj počas jesenných prázdnin s poukazom na to, že otec má dostatočne zabezpečený styk každý druhý víkend v bežnom režime. Uvedená úprava tak zohľadňuje dostatočne podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb dieťaťa s otcom a rešpektuje jeho názor, čím sú naplnené atribúty najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa v súlade s čl. 5 písm. g/ a h/ Zákona o rodine. Styk s maloletého s ostatnými príbuznými zo strany otca môže prebiehať primárne počas styku otca s dieťaťom, preto nebola relevantná námietka otca, že neboli rozhodnutím zachované rodinné väzby aj s rodinou otca. Na základe uvedeného potvrdil rozsudok okresného súdu aj v napadnutom výroku IV. a zároveň aj s tým spojený výrok VI. o trovách konania, ako výrok vecne správny. Ostatné výroky rozsudku okresného súdu (I., II. a V.) odvolaním nenapadnuté zostali nedotknuté.

14. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP s použitím ust. § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

15. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP). Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).